

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

ТІКА

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
AL FARABI KAZAK MILLI ÜNİVERSİTESİ

Алматы, Қазақстан,
4-7 шілде 2023 ж

ХІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ АЛТАЙ
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ СИМПОЗИУМЫ

АЛТАЙ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ЖЕР-СУ АТАУЛАРЫ

XI. ULUSLARARASI ALTAY
TOPLULUKLARI SEMPOZYUMU

ALTAY HALKLARINDA YER VE SU ADLARI

ASAC 2023

БАҒДАРЛАМА / P R O G R A M

International Taraz
Innovative Institute
named after Sherkhan Murtaza

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Al Farabi Kazak Millî Üniversitesi

XI ХАЛЫҚАРАЛЫҚ АЛТАЙ ҚАУЫМДАСТЫҒЫ
СИМПОЗИУМЫ

Алтай халықтарының жер-су атаулары

XI. ULUSLAR ARASI ALTAY TOPLULUKLARI
SEMPOZYUMU

Altay Halklarında Yer ve Su Adları

БАҒДАРЛАМА / P R O G R A M

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Алматы, Қазақстан, 4-7 шілде 2023

Президенттер / Başkanlar

Zhanseit Tuimebayev (Prof. Dr., Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi Rektörü)
İlhan Şahin (Prof. Dr., İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Uğur İbrahim Altay (Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanı)
Sultan Raev (TÜRKSOY Genel Sekreteri)
Yerbolat Saurikov (Şerhan Murtaza Taraz Uluslararası İnovasyon Enstitüsü)
Gulchehra Rixsiyeva (Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi Rektörü)

Ұйымдастыру комитеті / Düzenleme Kurulu

Abuzar Khairi (Jamia Millia Islamia)
Abylabek Asankanov (Kırgızistan Bilimler Akademisi)
Anar Fazıljan (Ahmet Baytursınlı Dil Bilimi Enstitüsü)
Anarkül Salkınbay (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Aymira Taşbaş (Ulusal Chengchi Üniversitesi)
Baljan Yeşmetova (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Charles F. Carlson (Merkezi Asya Amerikan Üniversitesi)
Ellara Omakaeva (Kalmyk State Üniversitesi)
Enkbaht Avirmed (Moğolistan Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)
Erhan Taşbaş (Ulusal Chengchi Üniversitesi)
Fahri Solak (Marmara Üniversitesi)
Feridun M. Emecen (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Güljanat Kurmangaliyeva Ercilasun (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Hikari Egawa (Meiji Üniversitesi)
Janar Akimişeva (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Konuralp Ercilasun (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Kutlugjon Sultanbek (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Muhammed Bilal Çelik (Sakarya Üniversitesi)
Pei-lin Li (Ulusal Chengchi Üniversitesi)
Raushangul Avakova (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Saadettin Yağmur Gömeç (Ankara Üniversitesi)
Sándor Papp (Szeged Üniversitesi)
Saule Bektemirova (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Sherzodhon Mahmudov (Özbekistan Bilimler Akademisi)
Shoira Usmanova (Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi)
Synaru Alymkulova (Arabayev Üniversitesi)
Tabasum Firdous (Keşmir Üniversitesi)
Tomita Takahiro (Kobe Üniversitesi)
Üçler Bulduk (Ankara Üniversitesi)
Viktoria Semenova (Irkutsk Devlet Üniversitesi)

Ғылыми кеңес / Bilim Kurulu

Abdinabi Kadırov (Batken Devlet Üniversitesi)
Alaattin Aköz (Selçuk Üniversitesi)
Ali Yakıcı (Gazi Üniversitesi)

Alisher Doniyorov (Taşkent Devlet Üniversitesi)
Ayhan Pala (Gazi Üniversitesi)
Aynur Aydın İbrahimova (Azerbaycan Folklor Enstitüsü)
Bair Kovaeva (Kalmyk Devlet Üniversitesi)
Burul Sagynbayeva (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi)
Cabbar Işankul (Özbekistan Bilimler Akademisi)
Doğın Yörtük (Selçuk Üniversitesi)
Emine Erdoğan Özünlü (Hacettepe Üniversitesi)
Fikret Türkmen (Ege Üniversitesi-E)
Galib Sayılov (Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi)
Hamidulla Dadabaev (Alisher Novaiy Toshkent Davlat Üniversitesi)
Hikmet Öksüz (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Hüseyin Muşmal (Selçuk Üniversitesi)
Jack Snowden (USA-Researcher)
Kadiyan Boobekova (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi)
Kalipa Atemova (L. N. Gumilev Avrasya Millî Üniversitesi)
Kanshaim Karabaeva (Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi)
Kuljamal Dzamankulova (Jusup Balasagun Kırgız Üniversitesi)
Mereke Atabaeva (Kazak Uluttuk Pedogagıalılık Üniversitesi)
Naciye Ata Yıldız (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Nazgül Turdubaeva (Jusup Balasagun Kırgız Üniversitesi)
Nergis Biray (Pamukkale Üniversitesi)
Nurdin Useev (Astana Türk Akademisi)
Olimjon Qosimov (Tajik International University)
Türkan Erdoğan (Pamukkale Üniversitesi)
Vladislav Kokoulin (Sibirya Bilimsel Tarih Editörü Şefi)
Yaşar Çoruhlu (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-E)
Yerbolat Bayat (Kökşetau Devlet Üniversitesi)

**БАҒДАРЛАМА
PROGRAM**

09.30-10.30 ТІРКЕУ / КАҒИТ

ПЛЕНАРЛЫҚ ОТЫРЫС / АҒІЛІШ ОТУРУМУ

10.30-12.30 АШЫЛУ РӘСІМІ / АҒІЛІШ

- Құттықтау сөз / Protokol Konuşmaları
- Қазақтың дәстүрлі музыкасы / Geleneksel Kazak Müziği
- Естелік суретке түсу / Hatıra Fotoğraf Çekimi

12.30-14.00 ТҮСКІ АС / ÖĞLE YEMEĞİ

14.00-15.00 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

1-СЕКЦИЯ / I. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Жансейіт Түймебаев

- Жансейіт Түймебаев, *Алтаистикадағы «тілдік атажұрт» ұғымы*
- Yerbolat Saurikov, *Түркі тілдеріндегі ономастикалық атаулар тарихы*
- Vladislav Kokoulin, *İskitlerin Kalışının Kanıtı Olarak Güney Sibirya'daki İran Yer Adları*
- Konuralp Ercilasun, *Çin Kaynaklarına Göre Hunların Yer Adları*

1-СЕКЦИЯ / I. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Fikret Türkmen

- Fikret Türkmen – Janagül Sametova, *Türk Boylarında İnanca, Renklere ve Sayılara Bağlı Yer ve Su Adları*
- Yaşar Çoruhlu, *Yer-Su Adları ve Türk Mitolojisi ve Sanatı*
- Saadettin Yağmur Gömeç, *Çingizli Tarihinde Kök Göl'ün Yeri*
- Naciye Ata Yıldız, *Hatay'da İlçe ve Mahalle İsimlerinin Yeradbilim Açısından Değerlendirilmesi*

1-СЕКЦИЯ / I. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Feridun M. Emecen

- Feridun M. Emecen, *Dede Korkud Kitabı'nda Çözümlemeyen Bir Yer Adı Hakkında Mülahazalar*
- Üçler Bulduk, *Korkut Ata'nın Sır Derya Boylarındaki İzleri*
- Aynur Aydın İbrahimova, *Köroğlu-Goroğlu Destanlarında Epik Mekan Çenlibel*
- Sándor Papp, *Osmanlıların Macaristan'daki Fetih Bölgesinin Yer İsimlerinden Örnekler*

1-СЕКЦИЯ / I. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Зина Мурзалиева

- Зина Мурзалиева – Нурия Мэлсбек, *Түрк тилдүү Алтай элдериндеги жер суу аталыштары*
- Берікбай Сағындықұлы, *«Азия» құрлығының атауы қалай пайда болған?*

- **Зина Исмаилова**, *Алтай – кыргыз тилдериндеги жер-суу аталыштарындагы окшоштуктар (диахрондук жана синхрондук изилдоо)*
- **Мереке Атабаева – Әйгерім Атабай**, *Топонимдік кеңістіктегі көне дәуір іздері (Алматы облысы бойынша)*

15.00-15.30 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

15.30-16.30 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

2-СЕКЦИЯ / II. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Раушангул Авакова

- **Раушангул Авакова**, *М. Қашқари еңбегіндегі жер-су атауларының семантикасы*
- **Olimjon Qosimov**, *Топонимы и гидронимы Центральной Азии в произведении X в. «Шахнаме» Фирдоуси*
- **Abdimurod Arslonov**, *Navoiy asarlarida toponimlar tarixi*
- **Лазиз Тураев**, *«Рабиаль-абрар» как историко-географический источник*

2-СЕКЦИЯ / II. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Анаркүл Салкынбай

- **Анаркүл Салкынбай**, *Тарихи топонимдер: жасалуы мен уәжділігі*
- **Guldarhan Smagulova**, *Тарихи фразеологизмдердегі жер-су атаулары*
- **Гүлбану Қосымова**, *Топонимдер – елтанудың маңызды дерек көзі*
- **Мағрипа Ескеева**, *Қазақ топонимдерінің көнетүркілік қабаты*

2-СЕКЦИЯ / II. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Ali Yakıcı

- **Ali Yakıcı**, *Türkiye ve Kazakistan'daki Benzer Yer ve Bitki Adları: Konya ve Çimkent Örneği / Similar Place and Plant Names in Turkey and Kazakhstan: Sample of Konya and Çimkent*
- **Қасым Балқия**, *Түркі тілдеріндегі жер-су атауларының танымдық қызметі мен семантикасы*
- **Nergis Biray**, *Organ Adlarıyla Kurulan Yer Adları Üzerine Değerlendirmeler - (Türkiye ve Kazakistan Yer Adları Üzerinde)*
- **Гүлғайша Сағидолла**, *Қазақ және моңғол топонимдеріне ортақ гомогенді топонимдер*

2-СЕКЦИЯ / II. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: İlhan Şahin

- **İlhan Şahin**, *Yer Adlarının Tespiti ve İncelenmesi Yöntemine Dair Bazı Mülâhazalar*
- **Балжан Ешметова – Ерден Қажыбек**, *Байырғы жазба мұрасындағы Алтай: Өркеніет сабақтастығы*
- **Ayhan Pala**, *Osmanlı Yer Adlarının Kaynakları*
- **Alaattin Aköz**, *Köyün Adı Var: Kırsal Yerleşim İsimlerinden Türklerin Anadolu İskanını Çözümlemek (Erken XVI. Yüzyıl Konya Örneği)*

16.30-17.00 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

17.00-18.00 СЕКЦИЯЛАР / СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

3-СЕКЦИЯ / III. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Hakan Kırımlı

- **Hakan Kırımlı**, *Qırım Toponimiyasındaki Qıpçaq Türk Elementleri*
- **Özlem Başarır – Selman Er**, *Osmanlı Anadolu'sunda Kalıcı Muhacir Yerleşimlerinin Teşkilî ve İsimlendirilmesi (1888-1898)*
- **Kemalettin Kuzucu**, *İttihad ve Terakki'nin Yer İsimleri Politikası*
- **Sadullah Gülten**, *Anadolu'da Sufî Gruplara Dair İzler: Etyemezler ve Etyemez İsimli Köyler*

3-СЕКЦИЯ / III. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Burul Sağınbayeva

- **Burul Sağınbayeva – Satıbaldı Көчөрбай uulu**, *Кыргыз тилиндеги көптүк маанини туюндурган топонимдердин уюшулуусу*
- **Gulaiym Urusova**, *Кыргыз жана алтай элдеринин эпосторунда жер-суу аттарынын колдонулушу жана алардын лексика-семантикалык маанилери*
- **Авдинаби Кадыров**, *Кыргызстандын жана Алтай Республикасынын топониминдеги окшоштуктар жана өзгөчөлүктөр*
- **Исмаил Кязимов**, *Место синтаксического способа в формировании топонимов Горного Алтая*

3-СЕКЦИЯ / III. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Güljanat Kurmangaliyeva Ercilasun

- **Güljanat Kurmangaliyeva Ercilasun**, *Kazakistan Yer ve Su Adlarında Hayvanlar*
- **Kanshaim Karabaeva, A.** *Yanwşkeevîç jazbalarındağî qazaqtîñ jer-sw atawlarınıñ tarîxi- lîngvîstikalıq sıpatı*
- **Бактыгуль Абдыханова – Шынар Сейітова**, *Гидроним атауларының семантикалық құрамы (ШҚО, Алтай өңіріне қарасты гидроним атаулары негізінде)*
- **Бауыржан Каспихан – Анаркүл Салқынбай**, *Көне түркі жазба ескерткіштеріндегі антропонимдердің этимологиясы (Тонькөк ескерткіші бойынша)*

3-СЕКЦИЯ / III. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Emine Erdoğan Özünlü

- **Emine Erdoğan Özünlü**, *Timar Ruznamçe Defterlerinin Yer Adları Bakımından Önemine Dair Bazı Tespitler*
- **Hüseyin Muşmal**, *Konya Kadı Sicillerinde Adı Geçen Su Değirmenleri Üzerine Bazı Değerlendirmeler (1650-1750)*
- **Cemal Çetin**, *Konya Şer'îye Sicillerinde Geçen Yer Adlarında Renklerin Kullanımına Dair Bazı Tespitler (XVII-XVIII. Yüzyıllar)*
- **Doğan Yörük**, *Yer Adlarının Konmasında Topografyanın Etkisi: 16. Yüzyıl Konya, Aksaray ve Ereğli Kazaları Örneği*

18.30-20.00 КЕШКІ АС / АҚШАМ YEMEĞİ

5 ШІЛДЕ 2023 / 5 TEMMUZ 2023

09.30-10.30 СЕКЦИЯЛАР / СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

4-СЕКЦИЯ / IV. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Калия Кулалиева

- **Калия Кулалиева**, «Манас» эпосундагы жер-суу аттары («Манас» эпосунун сюжеттик-тематикалык көрсөткүчүнүн негизинде)
- **Нуркан Молдобаева**, “Манас” эпосундагы жер-суу аттары
- **Толгонай Сыдыкова**, “Манас” эпосундагы жер-суу аттары, алардын колдонулушу
- **Динара Асакеева**, “Манас” эпосунда жер-суу аттарынын берилиши

4-СЕКЦИЯ / IV. OTURUM (Зал В / Salon В)

Модератор / Başkan: Türkan Erdoğan

- **Türkan Erdoğan**, *Kimlik ve Kültür Sosyolojisi Bağlamında Denizli’de Kentsel Yerleşim Süreci ve Mahalle Adlarına İlişkin Bir Değerlendirme*
- **Faruk Söylemez**, *Malatya ile Adıyaman Arasındaki Bölgede Bulunan Önemli Yer ve Su Adları*
- **Nilgün Aydın**, *Mekân-Kimlik Bağlamında Yer Adları Oluşumuna Bir Örnek: Karacasu (Erzurum)*
- **Yüksel Kaştan**, *Antalya’da Yer İsimleri*

4-СЕКЦИЯ / IV. OTURUM (Зал С / Salon С)

Модератор / Başkan: Enkbaht Avirmed

- **Enkbaht Avirmed**, *Moğolların Karaya ve Suya İsim Verme Geleneği*
- **Tuğba Gökçe Balcı**, *Tabgaç Coğrafyasında Dağ ve Su İsimleri*
- **Ellara Omakaeva**, *Actual problems of linguocultural study of the Mongolian (Oirat) toponymy of Russia (Republic of Kalmykia), China (Xinjiang Uygur Autonomous Region) and Mongolia (Khovd and Uvs aimaks): semantics and etymology of hydronyms*
- **Жеңишбек Дүйшеев – Таттыбү Абакирова**, *Кыргызстандагы монгол номендери*

4-СЕКЦИЯ / IV. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Galib Sayilov

- **Galib Sayilov**, *Şamaxı Toponiminin Geneoloji və Etimoloji Təhlili*
- **Ayşən İsmayılı**, *Mikrotoponimlerin Onomastik Birimler Arasında Yeri ve Karakteristik Özellikleri (Karabağ Bölgesi Materyalleri Temelinde)*
- **Reyhan Habibli**, *Qarabağın hidronimiyası*
- **Aşqar Eshmuminov**, *Lingvistik korpusda toponimlarni teglash muammolari*

10.30-10.45 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

10.45-11.45 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

5-СЕКЦИЯ / V. OTURUM (Зал А / Salon А)

Модератор / Başkan: Мағрипа Ескеева

- **Nabuqi Wuyun (Oyuna)**, *Moğolistan Runik Yazutlarında Geçen Bazı Yer Adları Hakkında Notlar*
- **Ғазиз Телебаев**, *Жер-су атаулары Орхон-Енесай жазбаларында*
- **Шынарай Бүркітбаева**, *Көне түркі тілінде қолданылған «белчыр» сөзі және Қазақстандағы «Белишер» елді мекен атауы жайында*
- **Afaq Memmedova**, *Təpə (tepe / tepek / töbe / tübe) leksemnin tarixi semantikasi və toponimlərdə istifadəsi*

5-СЕКЦИЯ / V. OTURUM (Зал В / Salon В)

Модератор / Başkan: Kuljamal Dzamankulova

- **Кулжамал Дзаманкулова**, *Тянь-Шань тоолорунун аталыш тарыхы*
- **Гүлгакы Жунушалиева**, *Сан компоненти катышкан жер-суу аттарынын табияты*
- **Гульвира Дарменова**, *Қазақ, Тува, Хакас тілдеріндегі түс атауларымен байланысты топонимдер*
- **Жазгүл Жакакова**, *«Сары» деген сөз составында болгон топонимдердин мааниси*

5-СЕКЦИЯ / V. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Hikmet Öksüz

- **Hikmet Öksüz**, *Doğu Karadeniz Dereleri ve Bunlar Üzerinde Birinci Dünya Savaşı Yıllarında Ruslara Karşı Yürütülen Mücadele*
- **Muhammet Kaya**, *Altay Destanlarında Yer-Su Adlarıyla İlgili Söz Varlığı ve Anadolu'ya Yansıması*
- **Hüseyin Cılga**, *Kangal'da Su Adları ve Olaylara Bağlı Arazi Adlandırmaları*
- **Tuğrul Çamaş**, *Yeni Kanular Işığında Yer ve Kişi Adı Olarak Çamaş'ın Anlam ve Kökeni (Etimolojik Değerlendirme)*

5-СЕКЦИЯ / V. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Аланда Тайлакова

- **Аланда Тайлакова – Нурила Марасулова**, *Кыргызстандын топонимдеринин этноэкологиялык өзгөчөлүктөрү*
- **Динара Мырзагулова**, *Кыргызстандагы топонимикалык терминология маселелери*
- **Роза Токсоналиева**, *Кыргызстандагы көлдөрдүн аталыш тарыхынын этнотуризмди илгерилетүүдөгү ролу*
- **Сааткан Наркулова**, *Ыйык саналган жер, суу аттарынын аталышы, мистикалык сырлары боюнча эссе жазуу аркылуу тил үйрөтүү (Сафет Булан, Падыша-Ата, Бүтө, Тоскоол-Атанын мисалында)*

11.45-12.00 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

12.00-13.00 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

6-СЕКЦИЯ / VI. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Жеңишгүл Абдырасулова

- **Жеңишгүл Абдырасулова**, *“Манас” эпосундагы өң, түстү билдирген жер-суу аттарынын маанилик өзгөчөлүгү*
- **Almagul Aisarieva**, *New Interpretation Names in Manas Epic*
- **Ainura Ismailova**, *“Манас” эпосундагы топонимдер*
- **Кадиян Бообекова**, *Кыргызстанда жер-суу аттарынын келип чыгышы*

6-СЕКЦИЯ / VI. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Muhammed Bilal Çelik

- **Muhammed Bilal Çelik**, *Belh Şehrinin Adı ve Tarihi Rolü*
- **Yılduz G'aniyeva**, *Termiz nomining kelibchiqishi va Shaharning Jahon: Sivilizatsiyasidagi O'рни*
- **Кубанычбек Исаков – Тазагул Жалалова**, *Орто кылымдардагы араб, фарсы жана түрк ойчул-аалымдарына кошумча жер-суу аттарынын (нысна) берилишинин мааниси*

- **Tagandurdy Bekjäyev**, *Magtymgulynyň şygyrlarynda deňiz, derýa we dag atlary*

6-СЕКЦИЯ / VI. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Қалипа Атемова

- **Қ.Т. Атемова – Э. Зұлпыхарова – Г. Т. Атемова**, *Жер-су аттарының тарихи мәнін ұрпақ тәрбиесінде пайдаланудың мүмкіндіктері*
- **Ерболат Баят, Түркі, Моңғол эпостарындағы уақыт пен кеңістік ұғымы**
- **Тыныстан Арзыбаев, Түркі тілдес халықтардың мекендеген аймақтарындағы топонимдердің ұқсастықтары мен мағыналары**
- **Роза Конурбаева – Альбина Райым кызы, Кенже эпостордоғу географиялық атоолор**

6-СЕКЦИЯ / VI. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Bair Kovaeva

- **Bair Kovaeva**, *Оронимы и гидронимы в народных песнях калмыков*
- **Тилек Токтосунов, Кыргызстандағы Сопучулукту жайылткан адамдарга байланыштуу жер аттары**
- **Майрамкүл Асипбаева, Кыргызстандағы совет доорундағы адам ысымдарынан коюлган жер-суу аттары**
- **Насриддин Назаров, Тәжікстандағы кейбір түркі топонимдері мен гидронимдерін зерттеу**

13.00-14.30 ТҮСКІ АС / ÖĞLE YEMEĞİ

14.30-15.30 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

7-СЕКЦИЯ / VII. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Naciye Ata Yıldız

- **Назгуль Турдубаева, Жер-суу аттары тарыхтын күбөсү (Кытай кыргыздарынын назарында)**
- **Уланбек Нажимидинов-Гүлбарчын Ормошова, Жер-суу аттарында жергиликтүү флоранын чагылышы (Түштүк Кыргызстандын мисалында)**
- **Бегайым Жалиева, Кыргызстандын түштүгүндөгү жер-суу аталыштарынын өзгөчөлүктөрү**
- **Буназарат Гайыпова, Кыргызстандын түштүк-батышындагы топонимдердин лексика-семантикалык өзгөчөлүктөрү**

7-СЕКЦИЯ / VII. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Ерден Қажыбек

- **Сәуле Иманбердиева – Меруерт Егенберді, Аймақтық биотопонимдердің ерекшеліктері**
- **Шынар Сейітова – Асем Касымова, Шығыс Қазақстан облысы жер-су атауларының ономастикалық кеңістігі (Катонқарагай, Алтай, Глубокое аудандары материалдары негізінде)**
- **Halide İmatova, Toponim va gidronimlardagi o'zaro bog'liqlik haqida**
- **Жылдыз Мурзакова – Мира Мураталиева, Цивилизациялардын тарыхый кесилиши катары топонимдерди изилдөөдөгү тилдик өзгөчөлүктөр жана педагогикалык аспектилер (Бишкек ш. мисалында)**

7-СЕКЦИЯ / VII. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Saadettin Yağmur Gömeç

- **Cıldız Sultangazieva**, *Kırgız Dilinde Yaygın Olarak Kullanılan, Yer ve Su İsimlerini İçeren Bazı Atasözleri Hakkında*
- **Абдымиталип Мурзакметов**, *Кыргызстандын түштүгүндөгү жер-суу аттарына байланышкан уламыштар*
- **Венера Туратбек кызы**, *Кыргыз этномаданий түшүнүгүнүн жер-суу аттарында чагылдырылышы*
- **Нурниса Мырзабаева**, *Кыргыз поэзиясындагы жер-суу аттары*

7-СЕКЦИЯ / VII. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Nergis Biray

- **Нурсауле Ахатова**, *Sırım Datoğlu'nun Şeşendik Sözlerinde Mekânla İlgili Unsurlar*
- **Айман Акынбекова – Сапаргүл Наралиева**, *Молдо Нияз акындын санаттарындагы топонимия маселеси*
- **Yeldos Toktarbay**, *Түркістан әдебиетіндегі аттары өзгерген жер-су атаулары (XX гасырдың 20-40 жылдары негизінде)*
- **Шапағат Жалмаханов – М.Ә. Маретбаева**, *М. Тынышпаевтың қазақ ономастикасы (топонимдері) жайлы лингвистикалық тұжырымдары*

15.30-16.00 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

16.00-17.00 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

8-СЕКЦИЯ / VIII. OTURUM (Зал А / Salon A)

Модератор / Başkan: Üçler Bulduk

- **Sevinch Ulashova**, *Timurlu dönemi kaynaklarında yer adları*
- **Kutlugjon Sultanbek**, *Dürrü'l-'acâyib ve Âşâr-ı Dâstân-ı Emîr Timür Küregen Metinlerinde Yer Adları*
- **Abdrasul İsakov**, *Yer Adı Olarak Kırgız Teriminin Avrasya Coğrafyasındaki Dağılımı*
- **Maral Töre**, *Türkmenistan'da Yer Adları ve Merv*

8-СЕКЦИЯ / VIII. OTURUM (Зал В / Salon B)

Модератор / Başkan: Guldarhan Smagulova

- **Бақытгүл Құлжанова**, *«Атырау», «Түлкібас», «Талас» топонимдерінің этимологиясы/«Atırau», «Tülkibas», «Talas» yer adlarının (toponimlerinin) etimolojisi*
- **Elçin İbrahimov**, *Türk Mitolojisinde “Kür” ve “Aras” Nehirleri*
- **Erol Ülgen**, *Bir İlham Kaynağı Olarak Kılıçözü Çayı'nın Kırşehirli Şairlerin Şiirlerine Yansımaları*
- **Mukadder Güneri**, *Türkçede Sesler ve Yer Su Söz Varlığına Kısa Bakış*

8-СЕКЦИЯ / VIII. OTURUM (Зал С / Salon C)

Модератор / Başkan: Jabbor Eshonkul

- **Jabbor Eshonkul**, *Özbek Folklorunda Su Kültü*
- **Гүлмира Абдрасилова-Сәуле Асанбаева**, *Топонимдік аталымның уәжділік негізі*
- **Ақжібек Ахмет**, *Қазақ танымындағы су және суға байланысты наным-сенімдер*
- **Азиза Қарибаева-Шолпан Қудьярова**, *Қазақстандағы жер-су атауларының тілдік құпиясы*

8-СЕКЦИЯ / VIII. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Sándor Papp

- **Janar Akimişeva**, Түркі таңбаларындагы көркемдік идея және әлемнің тілдік бейнесі
- **Saule Bektemirova**, Киноморфизмдердегі метафораланған топонимдер
- **Gulshan Sadyralieva**, Кыргызстандагы метафоралық топонимдер
- **Сымбат Игиликова-Игілік Мейірлім Игілікқызы**, Жер-су атауларына байланысты аңыздар (Шығыс қазақстан өңірі бойынша)

17.30-19.00 КЕШКІ АС / АҚШАМ YEMEĞİ

6 ШІЛДЕ 2023 / 6 TEMMUZ 2023

МӘДЕНИ БАҒДАРЛАМА / KÜLTÜREL PROGRAM

7 ШІЛДЕ 2023 / 7 TEMMUZ 2023

09.30-10.30 СЕКЦИЯЛАР / СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

9-СЕКЦИЯ / IX. OTURUM (Зал A / Salon A)

Модератор / Başkan: Сынару Алымкулова

- **Сынару Алымкулова**, Тамак-аштын аттарындагы топонимиканын тийгизген таасири
- **Gülayım Bazaraliyeva**, Кыргызстандагы топонимдердин түрк тилдериндеги окшоштугу жана этимологиясы (кыргыз тилинин Аксы говорунун мисалында)
- **Виктория Семенова**, Тюркоязычная топонимия Усть-Ордынского Бурятского округа
- **Saodat Saidakbarova**, Encoding and decoding process of Tashkent street names

9-СЕКЦИЯ / IX. OTURUM (Зал B / Salon B)

Модератор / Başkan: Гүлгайша Сагидолла

- **Бүшарипа Үкүева**, «Манас» эпосундагы жер-суу аттары
- **Баглан Кокумбаева-Калимаш Бегалинова**, Категории «жер», «су» как экзистенциалы тюркского мира
- **Калимаш Бегалинова – Мадина Ашилова – Алибек Бегалинов**, Специфика основных категорий тюркской культуры
- **Дина Әлкебаева**, Қазақ жеріне ат қою өнерінің құпиясы

9-СЕКЦИЯ / IX. OTURUM (Зал C / Salon C)

Модератор / Başkan: Kemalettin Kuzucu

- **Ҳамидулла Дадабаев**, Шарафуддин Али Яздий “Зафарнома” асарыда Жета ва Дашти Қипчоқдаги жой ҳамда сув номларининг акс этиши
- **Sherzodhon Mahmudov**, Qo‘qon xonligi bosh vaziri Aliquli amirlashkarning bir maktubi izidan yohud diplomatik maktublarda joy nomlari
- **Ғабит Хасанов**, Патриалық Ресей саяхатшыларының еңбектеріндегі Батыс Қазақстан топонимдері
- **Али Турдугулов**, Этнокультурные традиции тюркских народов: вопросы сохранения языка и литературы и их трансляции

9-СЕКЦИЯ / IX. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Ayhan Pala

- Курманбек Абакиров, "Манас" эпосундагы ата мекен идеясы жана Казак баатыры Эр Көкчө
- Жэмила Имаралиева, Кыргыз жеріндеги жер-су атауларының «Манас» эпосында кездесуі
- Eda Bindaş, *Kırgızistan'daki Yer ve Su Adları*
- Пакизат Әуесбаева, Қазақ фольклорындагы топонимикалық аңыз

10.30-10.45 КОФЕ-БРЕЙК / ÇAY VE KAHVE MOLASI

10.45-11.45 СЕКЦИЯЛАР / OTURUMLAR

10-СЕКЦИЯ / X. OTURUM (Зал A / Salon A)

Модератор / Başkan: Гүлбану Қосымова

- Tolga Bayındır, *Su Mitinin Modern Bir Uyarlaması: Buket Uzuner'in "Su" Romanı*
- Раушан Курмангалиева, Илияс Жансүгіровтің «Жетісу суреттері» өлеңіндегі су суреті
- Rayhan Taştımrova, T. Касымбековдун “Сынган кылыч” романындагы жер-суу аттары
- Арай Жүзбаева, Жер-су атауларының құрамындагы географиялық терминдер

10-СЕКЦИЯ / X. OTURUM (Зал B / Salon B)

Модератор / Başkan: Alaattin Aköz

- Cholpon Abdyrmanova, *Some Linguistic Toponyms of Summer Jailoo Sites of the Kyrgyz People: on the Example of Kyz-Kol Aiyl Okmotu (Suzak District, Jalal-Abad Region)*
- Таасилкан Жумабаяева- Асылкан Токтомматовна, Алай районундагы жер-суу аталыштары
- Бакытбек Малтабаров – Кенешбек Алимбеков, Заманбап Кыргызстандагы Алай районун айылдарынын жер-суу аттары
- Gulzat Sadykova, *Символическое значение воды и земли в кыргызской культуре*
- Alisher Doniyorov, *Ўзбек халқи топонимларининг таснифлаш масаласи ҳамда тадқиқотларда этнопонимларининг алоҳида таснифий бирлик сифатидаи ўрни*

10-СЕКЦИЯ / X. OTURUM (Зал C / Salon C)

Модератор / Başkan: Yaşar Çoruhlu

- Husniyya Chobanova, *Toponyms Formed on the Basis of the Abdal and Tuba Tribes*
- Firdous Tabasum, *Altai Community in China: A Study of their Religious Issues*
- M. Nakan Özçelik, *Anadolu Topraklarında Cumhuriyet sonrası Yer isimleri*
- Ләззат Спанкулова – Рашид Керімбаев, Географиялық кеңістік концептуализациясы: Қазақстан астанасының мысалында
- Алым Үсейілы, Қазақ және Түрік фразеологизмдерінің мәдени-тарихи танымдық сипаты

10-СЕКЦИЯ / X. OTURUM (Зал D / Salon D)

Модератор / Başkan: Балқия Қасым

- Barnokhon Shamsieva, *Yapon tilidan o'zbek tiliga qilingan tarjimada tabiat va joy nomlarining transfer bo'lishi masalasi*

- **Kelare Muhatai**, *Internet Vocabulary Teaching in Chinese Language Teaching*
- **Айдай Бекбоева – Сулайман Рысбаев**, *Көп тилдүү бала бакчаларында тил үйрөтүүдө жер-суу аттарын жомок, легендалардын негизинде окутуу*
- **Сулушаш Салихова**, *Жетису аймагы суу нысаны атауларының қалыптасуындағы аңыздар қызметі жайында*
- **Алтынджемал Непесова**, *Словообразовательное гнездо с вершиной “suw” в современном туркменском языке: общая характеристика*

12.00-12.30 ЖАБЫЛУ РӘСІМІ /KAPANIŞ